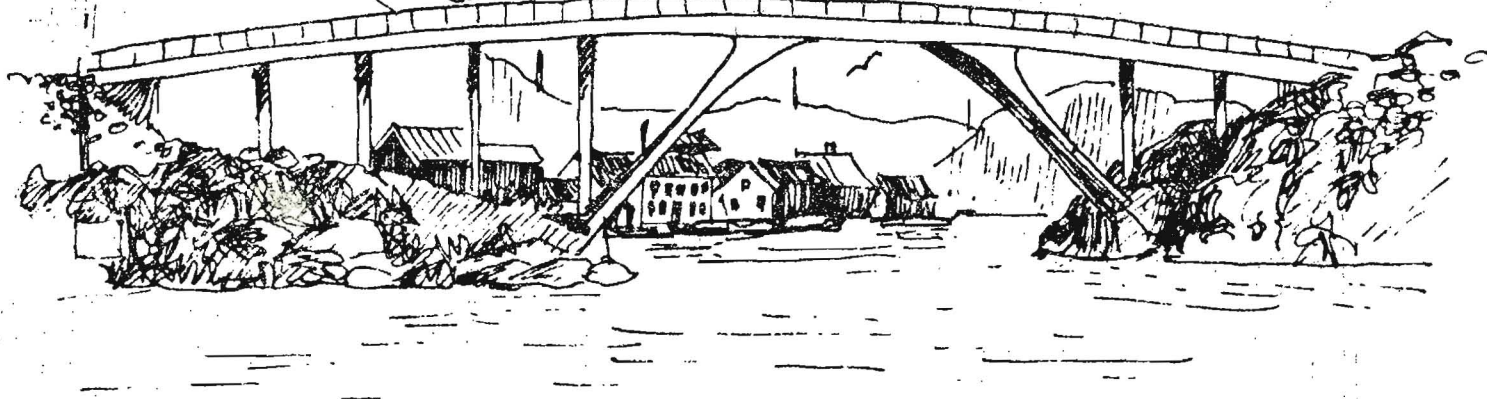

Skjernøyposten

— ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME —

NR. 1

VINTEREN 1978

5. ÅRG.

DEN MERKELIGE VINTEREN

Vinteren falt på en lørdag i år. Ja, bokstavelig talt kan en si det. Den eneste føling vi har hatt med snøen var lørdag den 20. jan. Da lesset det ned. Men allerede dagen etter ble den skylt bort av et kraftig regnvær. Vi snakker så mye om rekorder. Bl.a. at høsten '72 var den tørreste i manns minne - og visstnok med rette. Men så kan vi vel også med sannhet si at vinteren 72-73 var den mildeste og snøfattigste som noen kan huske. Selv Kyndelsmessria uteble og med det er i grunnen allt sagt. Det har, til den tid, vært en helt ufattelig vinter. Rosene stod til omkring juletider, utsprunget løvetann til, nyttår og vårgrønne plener midt i januar med høye spirer på blomsterløken og store grønne knopper på buskene. - Høyløene som ble fylt sist sommer står like fulle da saueene har gått ute hele tida og koset seg på den friske tøn. Vi har også hatt mye rolig og fint vær, selv om det er blitt mye gråvær og regn. Folk i byggebransjen liker seg, men de som skal drive ut tømmer i skogen har det ikke så lett. - Vi føler oss likesom snytt for noe, særlig da barna som ikke riktig vet hva de skal ta seg til. Det passer seg likesom ikke å leke indianer og hvit, eller å hoppe paradys på denne årstid. Hvitt klær januar og februar - det er jo likesom det vi har vært vant til, i større eller mindre grad. Nå tror jeg ikke noen ønsker seg tilstandene fra vinteren 69-70 tilbake, men et rimelig bra skiføre for både varn og voksne det kunne nå være bra. Men ingen kjenner vinteren før vårsola flommer. Vi er tross alt ennå i februar og det er ikke umulig at Kong Vinter enda har en kjølig overaskelse til oss. Hvorom allting er så stunder vi fram mot vårblå himmel, mot fuglesang og blomsterprakt og nyutsprungne bjørker.

SKJERNØYPOSTEN

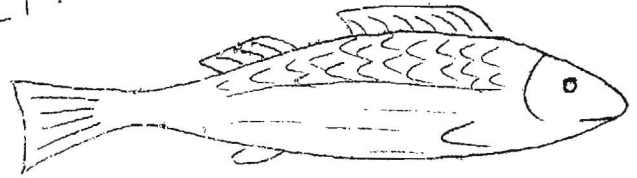
Redaktør: Sigurd Ålvik.
Tlf. 66611.

I redaksjonen:
Håkon Karlisen, Georg Walvick
og Norvald Jenssen.
Adr. 4515 Skjernøysund.
Postgirokonto 42 536.

Kontakt i U.S.A.
Christoffer Jacobsen.
Adr. 62 Malden Ave.
Lynbrook N.Y. 11563.
Tel. 516-599-9292.
Abonnementspris pr. år kr. 6.-
U.S.A. \$ 1.25.

Så skriver vi 1973 og begynner vårt 5. årg. Vi takker alle som har bidradd med innlegg. Vi takker særlig vår mann i Uniten, C.J. for hans store interesse. Som dere vil forstå er vi helt avhengig av slik hjelp. Det er umulig for oss å oppfylle vår målsetting - nyheter og og for Skjernøyfolk og Skjernøy interesserte nær og fjern - uten hjelp fra våre lesere rundt omkring. Vi vil derfor igjen appellere til dere alle om å sende oss noen ord. Både dere på øya, rundt om i Norge, Amerika eller hvor det måtte være. Vi prøver så godt vi kan å bringe nytt fra øya. Men der er sikkert mange av de eldre som sitter inne med et veld av kjennskap til tingenes tilstand eller tildragelser fra svunne tider. Vi tror dette har stor interesse. Vi er også takknemmelige for dere i U.S. som vil dele gamle minner med oss her hjemme. Og selvsagt livet slik det arter seg der hvor dere bor. Om noen kan uttrykke seg poetisk - desto bedre. Så la det nå ikke bare bli med tanken, men sett i gang! Så ønsker vi god vind og fair sailing i året 1973.

LITT FISKEPRAT

Vi har lagt mesteparten av vinteren bak oss, en vinter som ingen vinter har vært, mest som vår og høstvær og ganske bra vær på sjøen. Men fisket er heller dårligere enn i fjor vinter. På trollgarn etter torsk, som er mest brukt, er fangstene mye mindre enn i fjor. 50-60 kg. er toppfangst pr. natt på ca. 18-20 garn, men fangstene har også mange ganger vært nede i 15-20 kg. pr. natt, og da er det helst skrale greier. På bakker er det også mindre, men det var veldig stor kolje som ble tatt og beste dagfangst vel 100 kg. Her er ellers bra med sei. De som har forsøkt med seiegarn har fått gode fangster, opptil 200 kg. med stor hodekappet sei. Annet fiske er det ikke noe av. Mens det i fjor var en del sild er det bare blitt nok til panna i år, men den kan jo enda komme. Den milde vinteren kan ha mye av skylden for det dårlige fiske av sild og torsk. Så litt om hummerprisene som før jul kom opp i rekord, kr. 37 pr. kg. i forskudd til fiskerne. Og når etterskudd og skattetrekk kommer til er nok prisen godt over de 40, og det må en si er bra betalt for havets kardinal.

GÅR NOTFISKET ETTER MAKRELL OVER I HISTORIEN?

Den siste notbåten på Farestad er solgt. "Gavia" som den ble kalt, eides av Sverre og Herman Syvertsen. De drev med snurpenot og det ble tatt mange gode fangster av makrell med den opp gjennom årene. Ingen vet vel når de første begynte med landnota på Ytre-Farestad, men det er sikkert flere generasjoner siden. Konkurransen var stor mellom lagene, det var om å gjøre å komme først til

over til s. 4.

Yng
bei

Så har vi atter begynt på et nytt år. Tiden flyr meget fort. Årsmøtet ble holdt lørdag 20. januar. Frammøtet var ca. 50 medlemmer. Årsmeldingen vitnet om et jevnt godt år, samvarene var gitt med 16 i forhold til året før. Folk har gått trofast fram og ordet har blitt forkynnet. Av styremøter har det vært 14 i alt. Vanlige møter 17 og onsdagsmøter 19, koskvelder 7, fester 3. Så har det vært 2 møte- uker, en i februar med Tom Fico- laisen og en i november med Kristian Kristiansen, begge fra H.M.S. Utanom dette har det vært familiemøter, barnemøter, kvin- nemøter, turer og utflukter. Juletreffesten var ganske grei og programmet gikk greit. Fram- møtet var i overkant av i fjor, men der er plass til flere. Ellers har kapellet vært bort- leid til søndagsskoleturer og stevner om sommeren. Av styret i Ungdomsforeningen gikk det ut 2 stykker: Tordis Larsen og Sigurd Alvik. Begge disse stilte ikke til gjenvalg. Som nye ble valgt inn Inger Syvertsen og Per Syvertsen. Henry Abrahamson ble valgt inn som ny formann etter Sigurd Alvik. Styret består nå av følg- ende: Form. Henry Abrahamson V.form. Per Syvertsen Kass. Inger Syvertsen Styren. Sylvia Christensen " Hakon Karlisen.

Yngres driver et meget godt ar- beide og flokken har vært nesten

fulltallig på hvert møte som blir holdt hver 14. dag. Av styret har gikk det ut to styk- ker: Liv Syvertsen og Kristian Annsen. Disse stilte heller ikke til gjenvalg. Som nye ble valgt inn Oddbjørg Berge og Georg Wal- vick. Styret er da her som følger:
Ellis Christensen
Brita Kristiansen
Oddbjørg Berge
Georg Walvick.

Så er det ungdomsgruppa: Av sam- var her har det vært 10 + 3 turer. Flokken her har vært svært jevn. Programmet burde nok ha vært litt mer variert, og vi arbeider med saken.

Så er det kapellet da. Støresalen holder på med å skifte ansikt. Det vill si at oppussingen er i full gang. Flere dugnader er blitt holdt og en stor flokk har holdt seg til å ta sin tårn på faste kvelder i uka. Arbeidet begynte mandag 5. febr. og første kvelden møtte ca. 25 stk. og sa- len ble ribbet for alt løst in- ventar og det neste av listverket langs gulv og vinduer. Det er ganske bemerkelsesverdig hvor friskt og solid alt ser ut. De opprinnelige byggherrer har gjort en bra jobb i så henseende. Folk er delt opp i forskjellige gjenger med en av øyas snekker- kyndige menn som bas for hvert lag. Arbeidet går raskt unna og fortsetter dette tempoet skal det ikke bli så lenge før salen er ferdig. Finansieringen er det største problemet, og vi regner med å ta opp lån. Men vi er også blitt oppmuntret av store penge- gaver. En sknad til kommunen er også innlevert. Men det er også nye annet som vi trenger til ka- pellet. Først og fremst orgel som vi har bestemt å kjøpe. Der er også paderobe og sanitaran- legg som vi trenger så sårt, men det blir det ikke anledning til nå.

Så lenge dette arbeidet holder på blir det noe mindre samvar, og gudstjeneste blir det ikke før vi er ferdige. Men det er så godt å se denne flokken som står der kveld etter kveld med iver

etter å få salen ferdig. Det gleder vårt hjerte. Må Gud signe folket her ute på gya vår, så vi må være villige til å tjene Ham i bønn og gjerning og at arbeidet må bære rike frukter.

Fra side 2. Går notfisket

de beste plassene, som norden på Ryvingen, Vengelskholmen og Hodevika.

Så sent som under siste krig var det landnotlag mest på hver gård, og etter krigen kom snurpenota. Da var det 4 lag en tid som drev med den, 1 fra Derge, 2 fra Hedre Farestad og så "Gavla" fra Ytre Farestad, foruten 4 lag fra Vest-erøya. Men med dette salget ser det ut som alt notfiske etter makrell fra Farestad er gått over i historien. Eller kan tidene forandre seg? Ingen vet, bare fremtiden vil vise det. Det er trist å se notfisket forsvinne, det tok mye av nattesøvnen, men da verden så spennende det var mange ganger.

Skjernøyposten har holdt seg nøytral i den såkalte orgelsaken, og det akter vi fortsett å gjøre. Men etter det oppløget i avisene må vi bare få lov til å bemerke at saken er blitt sterkt overdimensjonert og det tjener ingen god hensikt. Folk som ønsker å opprettholde eller skape en kontrovers, vil alle steder og til alle tider finne grobunn for slikt. La oss holde oss for gode til det. Men heldigvis vil de som søker det positive og byggende i et samfunn også finne betingelser for dette. La oss derfor trappe denne saken ned til det nivå der den rettmessig hører hjemme.

Og mens vi er inne på kirkelige ting, la oss ta med en munter historie som er sakset fra Oslo sjømannskirkes organ "I Havn":

RENSET DET RØDE HAV FOR FLUESKITT.

Det gjelder regning for restaurering av kirkemaleri og historien

er så god at selv om du har lest den før, så tåler den gjensyn. Den artige regning gjelder restaurering fra 1790 av Skave (Saby), kirke og lød som følger:

Riksdaler

Forandret annet bud spant
fernisert de ti bud 2.34

Gjort ny nese på røveren
samt strakt hans finger .. 1.02

Oppusset Pontius Pilatus
samt satt nytt pelsverk på
hans krave, fernisert ham
for og bak 17.09

Satt nye vinger på engelen
Gabriel og overstrøket hans
fjer, utvidet himmelen og
tilsatt adskillige stjerner 1.10

Forbedret den hellige
Magdalena, som var aldeles
fordervet 5.00

Satt nytt hår på den kyske
Susanna, samt nye sko på
hesten for Elias vogn, samt
avmerket veien til him-
melen 3.24

Ettersatt de kloke jomfruer
samt overstrøket den her
og der 10.50

Gjort verdens ende et styk-
ke lenger, da den var blitt
for kort 3.19

Renset det Røde hav for
flueskitt 3.07

46.75

Totalt

O. Larsen, Malernester.

Vi tillater oss å nevne kontingen-
ten igjen. Vi takker alle som
har betalt og håper de øvrige vil
følge opp. Vi vil på ingen måte
være påtrengende, det er jo ikke
sikkert at alle som får avisen
er interessert lenger. Så de som
ikke har betalt for det siste år
eller to, regner vi til denne
kategori og stopper forsendelsen
til.

I
hi
se
vi
av
bj
ti
ja
Jan
don
tur
de
san
til
not
vet
Bek
san
tar
Men
og
het

I P
og
ell
ris

Det
En
at

Han
verk
aldr
Han
Han
otto
Han
lot
nord
døde
eier
Nitt
son
fløt
som
menn

FRA U. S. A. - JANUAR OG ET NYTT ÅR.

I følge kalenderen har vi begynt på et nytt år. Det gamle hører til historien og bortlagt i arkivet. Men ute i naturen er det bare fortsettelse, alt går som før. Om vi kan snakke om foranrning må det være vintersollhverv den 21. des. da det ble slutt på høsten og begynnelsen av vinter. Så kom januar og et nytt år begynte, men den slumrende bjørn rører ikke på seg i sitt hi, trærne gir ikke en dråpe næring til den ventende knopper, og rovfuglen og Mikkell rev fortsetter sin jakt. Det er bare til oss mennesker et nytt år har sin mening.

Januar er ikke bare årets kaldeste måned, men også den mørkeste og den som gir oss mest snø. Nå begynner det lange kalde trekk opp den tunge bakken, mot april og vår. De kalde og lange netter er våre, det beste og verste av vinter. Stjernerfylte netter glitrer med det samme eldgamle mønster. Daggrø kommer sent, og en grå verden kommer til liv etter en lang og kald natt. Ved middagstid er sola så langt mot syd at vi kan nesten ikke tro at den vil komme tilbake. Men vi vet at snø og is vil forsvinne med de forbigående lange netter. Bekken vil risle igjen. Stjernen vil komme tilbake og syng sin vårsang fra hustaket. Forandring er den profasthet vi lever med. Vi tar en pust i bakken mens vi kjemper oss gjennom vinterens kulde. Men sesongen ruller fremover, forsiktig og bestemt. Januar ebber ut og dagene blir litt lengere, men ingen kan bortforklare nødvendigheten av februar og mars.

I POSTKASSEN: Jeg fikk en mengde med post i januar. Det var kontigent og gaver for Skjærnøyposten som kom, ofte sammen med et lite brev eller en liten lapp med kommentarer om avisen. Alt er bare ros, ingen ris. Tusen, tusen takk alle sammen.

over til s. 6.

Det lune hjørnet.

En jordbruker i Minnesota var blitt lurt så ofte av sin bilforhandler at da denne ville kjøpe en ku av ham, oppgav han denne prisen:

En ku	\$ 220.00
Tofarget eksteriør	45.00
Ekstra have	75.00
Lagerrom for produkt	60.00
Utløpsenhet (4 tapper à \$ 10.00) .	40.00
Ekte kuhud polstring	125.00
To horn	15.00
Automatisk fluesmekker	35.00
Tilsammen	<u>\$ 595.00</u>

ET ENKELT LIV:

(Sakset fra Nordisk Tidende).

Han var født i en avsidesliggende landsby. Han arbeidet i et snekkerverksted til han var tretti år, da ble han reisepredikant. Han holdt aldri et offentlig embete.

Han hadde aldri en familie av sin egen, heller ikke eide han et hus. Han studerte aldri ved noe universitet. Han hadde ingen personlige attester uten sitt eget personlige vidnesbyrd.

Han var bare tretti-tre da folket vendte seg fra ham. Hans venner forlot ham. Han ble overlevert til sine fiender, og dømt på falske vitners utsagn. Han ble naglet til et kors mellom to røvere. Da han døde kastet hans bødler terning om hans klær, hans eneste jordiske eiendeler. Han ble lagt i en lånt grav.

Nitten hundre år er kommet og gått, og i dag er han den sentrale person innen menneskeheten. Av alle hærer som har marsjert, alle krigsfløter som har seilt, alle folketing som har satt, og alle konger som har styrt, har ingen eller intet hatt så stor innflytelse på menneskeheten som dette: Ett Enkelt Liv.

LAGUNA BEACH CALIFORNIA, 26. DEC. 1972.

Jeg vil slutte året 1972 med å skrive nogle linjer til Skjernøyposten, i håb om at dere kan finne plass til den i neste utgave.

Jeg sitter og ser utover Stillehavet, gjennom vinduet hvor jeg skriver og tenker på hvor det ligner utsynet fra mange plasser på Skjernøya. Til havs omkring 30 sjømil ligger Catalina-øya, ruvende høyt over horisonten med sine 2500 fot høye fjelltopper. Litt lenger syd og 50 sjømil til havs ligger San Clemente-øya, den også omkring 2500 fot over havet, en amerikansk marinestasjon. Ikke så at vi alltid kan se øyene, nei desverre, røyken fra alle de tusenvis av biler og fabrikker fyller luften og blander seg med fuktighet fra havet til hva som kalles "smog", av ordene smoke og fog. Det senker siktbarheten i luften så at det er bare ved særskilte anledninger vi kan se begge øyene. Om høsten når solen senker seg over og bak Catalina-øya og skaper vidunderlige solnedganger i alle regnbuens farger, blir øya klart synlig i all sin skjønhet. Den er beboet av bare nogle få hundre mennesker året rundt, men om sommeren er den besøkt av mange sommergjester der med fly og båt søker seg bort fra bilrøyk, trafikk og industri, for å hvile seg i den frie natur med bading og lek. For skolebarnene er det et herlig feriested. Det kan også sies om Laguna Beach, som også er ferieby og ligner Mandal i så måte.

Skjernøya var mitt feriehjem som barn og smågutt, hos Emanuel og Susana på Rosnes. Vår var min lekeplass sammen med Sigurd, Rasmus og andre smågutter hvis navn har forsvunnet fra erindringen. Åt få følge med Emanuel og hans bror Berent til laksegarnene, eller å fiske torsk var en vidunderlig opplevelse, samt dreie sliposteinen da Emanuel slapte ljaen, var mer arbeide, men likevel morro.

Om vinteren var Vår tilfrosset og fast for det meste. Forskjellen her er at frost hører til det skjeldne. I de 27 år vi har bodd her har vi bare hatt frost en gang for mange år siden, la frøs en liten snerke på en vannpytt i haven. Snø har vi bare sett noen flak av, som smeltet før de kom til jorden. I 500 og 1000 fots høyden bak huset falt det omkring 4 topper snø som ble liggende et par uker. Temperaturen går skjelden under 5 gr. over frysepunktet og varierer mest fra 5 gr. om natten til 18-20 om dagen. I dag er temperaturen 26 gr. i spiseværelset vårt, noe for varmt, men behagelig når vi tenker på de mange som må skuffe snø, mens de stamper med støttene, slår favnetak etc. for å holde tar og fingre noenlunde i live. Det finnes neppe noen plass på jorden hvor alt er fullkommet og L.B. er ingen unntagelse. Det kan bli vått og ruskevær her også, men da vi i det hele tatt får altfor lite regn, velkommer vi litt ruskevær.

Jeg får Skjernøyposten tilsendt og gleder meg ved å lese om begivenhetene på øya. Særskilt når jeg ser et kjentnavn, dessverre minner det på den som var i live da jeg var hjemme i min barndom, men av og til ser jeg et navn som jeg husker.

Brua og bilene har gjort sitt inntog med mange ukjente navn. Jeg kvies nesten når jeg ser hva "kulturdyret bilen" gjør med å ødelegge luften vi ånder i, og tenker på at det samme kommer til å skje på Skjernøya og i Mandal. Sistnevnte har sikkert allerede fått føle farlig biltrafikk og røyk.

Det er mange ting jeg kunne skrive om, men jeg vet at plassproblemet i Skjernøyposten er aktuelt og vil slutte med en hjertelig hilsen til alle kjente på Skjernøya og blandt blalets lesere.

Jacob Abrahamson.

SKJERNØY - MANDALSDISTRIKTETS SAGA. (Vi sakser fra bladet "Sørlandet").

Skjernøya er den største øya i Mandalssdistriktet, med en omkrets på over en mil og et 'lveinett' på 8,5 km. Den er også en av de øyene som det lengst har bodd folk på, noe de mange gravhaugene vitner om. Så vel på nordsida som ut mot åpne Skagorak, ligger det flere gravhauger og Norges særligste husstøt fant konservator Liestøl på Lille Vangelsholmen, sør for selve øya under en granskningstur. Han fant også en del andre interessante minnesmerker bl.a. en gammel bygdeborg den såkalte Slottsborg ved Valvika. Den ligger helt ved sjøkanten og går stupbratt ned i sjøen på sørvestsida, mens det fra landsida går små stier opp mot platået på toppen. Da vi besøkte øya nylig kunne vi se merker etter steinsperringer på tvers av stiene for å hindre fienden i et eventuelt stormangrep. På toppen av Slottsborgen er det et flatt platå der det sikkert var greit å forsvare seg mot angripere, både fra land og sjøsiden. Det er reist en tynn og spiss stein på dette platået, opprinnelsen er ukjent, men nå til dags gjør den tjeneste som sjømerke.

HOVEDVEGEN UTENFOR STUEDØRA må en si Skjernøyfolk hadde i gammel tid, da kommunikasjonene over land var av heller dårlig kvalitet. All transport over lengere avstander måtte gå med båt og skipsleia ble som naturlig lagt gjennom Skjernøysund, for sjøen var forholdsvis rolig, selv om stormen raste som verst utenfor. Lenge denne leia finner vi mange av gravhaugene. Det var skikken i de dager at de døde skulle gravlegges ved de stedene der folk fordes, og noe mer sentralt sted enn ved sjøkanten var det vanskelig å finne. Med de mange gode havnene og gode muligheter for overvintring, var det mye trafikk på øya i gammel tid. Farestadvågen og Skjernøysund hører til de beste havnene på lang lei. Av de mer celebre besøkene, forteller sagaen at kong Håkon Håkonsønn lå for motvind i Skirandasund i 1225.

ET FARENDE FOLK har Skjernøyfolket alltid vært. På sjøen kan en ennå treffe dem på Mandal- og Farsundsåtene, både som kaptein og dekksgutter. Øya har fostret utallige sjømenn opp gjennom tidene og mange av dem har gått til topps i gradene og endt som skipsførere. Mange har giftet seg med utenlandske jenter. Derfor hevdes det at mange Skjernøyfolk har en temmelig mørk hudfarge. Konkylie og andre minner om tida til sjøs finner en i de fleste hvitmalt husene på øya. Et enda mer åpenbart minne har fram til de siste årene vært de mange utenlandske navnene, som imidlertid delvis er forsvunnet i dag. Også som fiskere har øyfolket vært knyttet nær sjøen. Fisket lønnet seg imidlertid ikke alltid like godt for redskapen var ofte gammeldags og lite hensiktsmessig. Nye bedre gikk det etter at de fikk tak i trollgarn og teiner, hemmeligheter som de lærte fra engelsmenn og franskmenn. - En gang i 1820 årene, fortelles det, kom det en fransk brigg inn på Farestadvågen, den beste havna på øya. På den tid var det lite fisk å få for Skjernøyfiskerne og noen av dem la merke til at franskmennene fikk massevis av fisk hver morgen. Dette var jo høyst underlig og de mest fremmelige av Rosnesfiskerne bestemte seg til å finne ut hva hemmeligheten kunne bestå i. Om natten rodde de derfor ut til den plassen der garnet sto for å foreta nærmere undersøkelse. De fikk da se at det også var et indre garn med tynnere tråd og at det var dette som gjorde utslaget. Etter en tid hadde de laget seg et liknende garn selv og under stor spenning ble det satt ut. Morgenen etter ble det rekordfangst på Rosnes. Denne garntypen fikk etter hvert navnet trollgarn, og det må sies at det ihvertfall svarte til navnet for Skjernøyfiskerne.

HUMMERTEINA var heller ikke kjent på Sørlandet opprinnelig. Hemmeligheten med dette redskapet fikk de av hollenderne som gjennom flere århundre var faste gjester på øya i egenskap av handelsmenn. Mens de engang var her oppe og drev byttehandel fikk øyboerne se at de la ut ei kasse med fisk i. Tidligere hadde de brukt å ta hummeren på grunt vann med ei klype eller liknende redskap, så dette var selv-

sagt noe helt nytt. Det var derfor ikke så rart at de ble forskrekket da de fikk se resultatene av denne metoden. Mendige som de var hadde de snart kopiert teina og fra den tiden tok hummerfisket seg fort opp på øya. Hollenderne skal også ha bragt sanketeina og musa til øya.

Som allerede nevnt var det ihvertfall i den senere del av middelalderen hollenderne som dominerte handelen på Sørlandskysten. Også i eldre tid var det stor handelsvirksomhet på Skjærnøya som for øvrig var skogkledd fram til storbrannen kom. Denne brannen er ikke nøyaktig tidfestet. Det blir gitt motstridende opplysninger om detaljene omkring den. I særlig grad er tidspunktet ubestemt. Det varierer fra midten av 1300-tallet til slutten av det sekstende århundret. Det første er vel det mest sannsynlige da det med ganske stor sikkerhet blir nevnt at ilden ble sett på under et sammenstøt mellom hollandske og skotske handelsmenn, som ikke kunne komme overens om rettighetene til å handle med folk på øya. Vel, øya brant i 7 dager, etter det som blir sagt, og siden den hendingen har det ikke vært særlig med skog på øya. Brannen må imidlertid sees på som en realitet, for det er funnet forfullede trøstammer flere steder i jorda, og det er også gravd opp fossiler av ulike treslag som understreker at det har vært mye skog på øya i sån tid. Det blir også fortalt om andre slag på øya, bl.a. skal Skottholmen ha fått navn etter en trefning mellom skotter og tyske handelsmenn.

Under sjuårskrigen hendte det flere ganger at engelske krigsskip gjorde landgang på øya og slått ned buskap. Til vanlig kunne engelsmannen te seg mest som han ville. Gyfolket hadde lite og ingenting å forsvare seg med mot de såkalte man-of-warene. En gang gikk det likevel anderledes enn de hadde ventet seg. Et engelsk fartøy gjorde landgang på Farestad, og befolkningen rænte. En gammel kvinne på Rosnes nektet imidlertid å la seg evakuere. Hun var for gammel til at de ville gjøre henne noe, sa hun. De engelsmennene satte ut småbåter for å gå i land på Rosnessida, ble det imidlertid for mye for henne. I en fart fikk hun fatt i en munnladning, som mannfolkene hadde latt stå igjen, fikk med store vansker ladd den, stormet ned til strandsteinene og trakk av i det båten nærmet seg stranda. En offiser i bakskottet ble truffet og satte i et styggelig brøl. Det ble gjort vendereis øyeblikkelig, og kort etter forsvant engelsmannen i horisonten.

Ja, dette var et utdrag fra en artikkel i "Sørlandet" for ca. 10 år siden, som vi tenkte kunne ha almen interesse.

Fra s. 5, I postkassen.

Fra Memphis Tennessee kom et langt brev fra Olav Valvik. Olav er sønn til lærer Paulus Valvik. Han forteller fra sine barneår da han ferierte hos sin onkel Andreas og tante Olevine Salvesen på Ytre Farestad. Det var vanskelig å komme ut til Skjærnøya i de dager, sier han, det var bare min onkel Gustav Valvik som hadde motorbåt på øya. Sverre Syvertsen var min beste kamerat, men var mye sammen med

Birger Gundersen og et par av Johan Jonssens gude. Olav's kone var født i Mandal og kom til Chicago sammen med sine foreldre da hun var 5 år gammel. De har tre barn. To døtre som er gift og bosatt i Memphis og en sønn bosatt i San Francisco, California. Olav er svært begeistret for Skjærnøyposten og sender sine beste hilsener til redaksjonen og alle kjente.

Idet bladet går i trykken hører vi at Therese Syvertsen døde i sitt hjem i Brooklyn 15/2-73.

OM IDRETTSPASS PÅ SKJERNØYA.

En liten idrettsplass hvor barn og ungdom kunne få utfelle sin energi, har i alle år vært et savn på øya. Tidligere hadde vi skoleplanen som til nå kunne brukes, men etter at den delvis ble tatt av veien har ikke engang den mulighet vært til stede. Gutter og fotball har alltid hørt sammen og det har, opp gjennom årene, vært spilt på de forskjellige småpletter og løkker - til stor glede for guttene, men mange ganger til like stor ergrelse for den som eide stedet. Befolkningen og barnetallet på øya øker og behovet for en idrettsplass er vel heller større enn tidligere. I forbindelse med reguleringsplanen var det lagt opp til en idrettsplass i Kjosdalsbukta, men det kan så mange og lange år før det kommer så langt. I mellomtiden har de unge ingen skikkelige steder de kan

drive idrett. De som går på skole på Lne eller i byen har jo mulighet der i skoletid, men på øya finnes ingen slik mulighet. Håndball og fotball er vel det mest populære, og det trenges jo slett ikke bare av interassjondemål. I våre dager blir jordbruket drevet i ganske beskjeden målestokk, og det blir vel neppe større med årene. Kunne det tenkes at det var en eller annen som hadde et slikt område enten til salg eller til leie til en framtidig idrettsklubb? Det måtte ligge noenlunde sentralt og måtte vel være på omkring minimum et mål eller to. De ville gjøre en god gjerning og være med på å skape trivsel blandt de unge. For øvrig er vel dette et problem for Skjernøys Vel og vi vil herved kaste ballen over til dem.

SMÅNYTT FRA ØYA.

Befolkningen på øya er nå kommet opp i 273. Det er en nettotilvekst på 9 siste år. 5 barn ble født, mens 2 av de eldre er døde. Noen flyttet fra, mens noen flere flyttet til. Så gunstig ligger det nok dessverre ikke an på våre naboyrer i øst. Udøy er nå helt avfolket om vinteren. Den siste som bodde der, Tonning Pettersen m/fam. har nå bygd hus på Skogsøy. På Landøy var det 2-3 stykker som 'overvintret' i år. Ellers er også det bare blitt et sommersted. Det er synd, men slik er nå engang utviklingen på de øysamfunn som ikke får tidmessig kommunikasjon. På Skogsøy er situasjonen bedre, men så har de også de fått forbindelse og kan på den måten sammenlignes med Skjernøya.

Anne Marie og Ivar Syrdahl har, når dette bladet kommer ut, flyttet inn i nytt hus, som de har bygd ved siden av huset til Artur Jonsson. Byggherrer har vært brødrene Paul og Arne R. Kristiansen & co. Men mye av arbeidet

har de gjort selv, så en strov som tid ligger bak dem. Men det er gladelig når en er kommet så langt at en kan slappe av i sin egen sofakrok. Vil vil gratulere begge disse og deres lille datter så mye med det nye hjemmet.

Erling Christensen fyller den 23/4 60 år. Som mange andre var også han i Amerika i sine unge dager. For ca. 40 år siden kom han hjem og bygde hus på Ytre Farestad og har bodd der siden. Han arbeidet i vegvesenet i mange år til han gikk av på pensjon. Erling er fortsatt språk og rørig og steller med sitt arbeide rundt huset. Hans kone Tomally døde i fjor, men hans eldste datter er gift og bor på Ytre Farestad. En annen datter bor i Mandal, så han har ofte besøk av barn og barnebarn. Vi ønsker Erling hjertelig til lykke med dagen.

På Ryvingen fyr er Norman Vågsvoill ansatt som ny betjent, så nå er 3 av betjentene der fra Mosses.

Det blir 7 konfirmanter fra pga i år. De er som følger:

Björg Sylvi Christensen og Martin Pedersen, Valvik. Arnt Otto Ånensen og Sigurd Dyrstad, Dyrstad. Harald Ellingsen, Nedre Farestad. Sven Erik Wathne og Tor Evert Bentsen, Ytre Farestad. De fikk overlevert Ny-testamente av sokneprest Stensager ved en gudstjeneste på kapellet nylig. De vil bli konfirmert i mai og vi gratulerer dem og ønsker lykke til.

Så vil vi få gratulere Knut Bernhard Knutsen, Skjernøysund som har forlovet seg med Mildred Hørsen fra Sunnøre, nær Ålesund. Knut Bernhard seiler som overstyrmann i Brøviks rederi. Etter hva vi hører er det mulig de vil slå seg ned i Skjernøysund.

Vi vil også få gratulere Liv og Per Syvertsen, Ytre Farestad med en datter den 7/2. De har fra før to jenter.

En ny revidert reguleringsplan for Rosnes-Farestad områdene er nå vedtatt. Etter den forrige plan kom det inn en del protester og disse er nå tatt til følge. Presist hva endringene består i har vi ikke funnet ut, men planen vil bli lagt ut til offentlig ettersyn fram til den 12. mars.

Det har vært en del influensa og lettere sykdommer i vinter. Det er kanskje det fuktige og milde været som får ta skylden.

Lydia og Tørres Tørressen, Farestad har guldbryllup den 10. mars. Lydia har vært syk i mange år og har siste året bodd på Aldershjemmet i Mandal. Vi gratulerer dem begge hjerteligst med dagen.

Og så sier vi takk for nå og ønsker vel møtt i neste nummer.
